

ZAŠTITA NA RADU

ZAKONSKO UREĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU I.

Koja je svrha zaštite na radu?

Svrha Zakona o zaštiti na radu je sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u vezi s radom te zaštita radnog okoliša.

Kako dijelimo pravila zaštite na radu?

Zaštita na radu kao organizirano djelovanje obuhvaća sustav pravila koja se primjenjuju u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu - dijele se na:

A) propisana pravila zaštite na radu

-osnovna

-posebna

B) priznata pravila zaštite na radu.

Na što se odnose posebna pravila zaštite na radu?

Posebna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve što ih moraju ispunjavati osobe na radu, te način i sredstva za sigurno izvođenje pojedinog posla: **Posebna pravila zaštite na radu odnose se na zaposlenika.**

Što propisuju temeljna pravila zaštite na radu?

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u uporabi, a osobito glede: **Osnovna pravila zaštite na radu odnose se na sredstva rada.**

- .opskrbljenosti zaštitnim napravama
- .osiguranja od udara električne struje
- .sprječavanja nastanka požara i eksplozije
- .osiguranja potrebne radne površine i radnog prostora
- .osiguranja potrebnih putova za prolaz
- .prijeevoza i evakuacije zaposlenika
- .osiguranja čistoće, potrebne temperature i vlažnosti zraka
- .ograničenja brzine kretanja zraka
- .osiguranja potrebne rasvjete mjesta rada i radnog okoliša
- .ograničenja buke i vibracije u radnom okolišu
- .osiguranja od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja
- .osiguranja od djelovanja štetnih tvari za zdravlje i zaštite od elektromagnetskih i drugih zračenja
- .osiguranja prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

Objasni posebna pravila zaštite na radu?

Pravila se odnose na ;

.uvjeti u pogledu životne dobi, stručne sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog i psihičkog stanja i psihofizioloških sposobnosti koje moraju ispunjavati osobe pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada

.način na koji se moraju izvoditi određeni poslovi ili radne operacije, a posebno u pogledu trajanja određenog posla

.korištenje odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava, zaštitnih naprava i naputaka pri obavljanju određenih poslova

.obveza postavljanja znakova upozorenja

.postupak s povrijeđenim i oboljelim zaposlenicima do njihova upućivanja na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Što su priznata pravila zaštite na radu?

Ako se za otklanjanje neke opasnosti ne mogu primijeniti osnovna ili posebna pravila zaštite na radu, primjenjuju se priznata pravila na radu tj. odgovarajući postupci utvrđeni za zaštitu na radu u pojedinim djelatnostima odnosno strukama. To su znanstveno dokazani ili u praksi provjereni, često preuzeti izvana, postupci za otklanjanje opasnosti koji nisu propisani posebnim pravilnicima.

Što je procjena opasnosti i što sadrži?

Procjena opasnosti je postupak kojim se utvrđuje razina rizika na radnom mjestu od ozljede na radu ili profesionalne bolesti te poremećaja u procesu rada koji bi mogli izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Tko organizira i provodi zaštitu na radu u poduzeću?

Zavisno o broju zaposlenika i procjeni opasnosti, poslodavac može poslove zaštite na radu obavljati sam ili ih može povjeriti stručnoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Kada se provodi osposobljavanje za rad na siguran način?

Poslodavci i njihovi ovlaštenici moraju biti osposobljeni u djelatnosti zaštite na radu ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost zaposlenika.

Tko provodi osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način?

Poslodavci mogu programe osposobljavanja za rad na siguran način izvoditi sami ili povjeriti ustanovama, odnosno trgovačkim društvima za obavljanje takve djelatnosti.

Tko i kada izrađuje program osposobljavanja za rad na siguran način?

Osposobljavanje za rad na siguran način poslodavac je dužan provesti glede postojećih opasnosti i štetnosti na radu:

- .prije nego zaposlenik počne raditi
- .prije nego izvrši promjene u procesu rada
- .prije nego premjesti zaposlenika na drugo radno mjesto.

Što su sredstva rada?

Sredstvima rada smatraju se svi objekti, prostori, površine, prijevozna sredstva, strojevi, uređaji, skele i pomoćna sredstva koja se koriste pri obavljanju posla.

Koja je obveza poslodavca prema sredstvima rada?

Poslodavac ne smije staviti u uporabu strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađeni u skladu s propisima o zaštiti na radu i ako nisu ispravni.

Koja je obveza poslodavca prema opasnim radnim tvarima?

Opasne radne tvari su lako upaljiva ili eksplozivna sredstva koja se koriste u tehnološkom procesu te druge tvari koje mogu biti štetne za ljudsko zdravlje. Poslodavac koji koristi, odnosno prerađuje opasne tvari, dužan je u radu tim tvarima primijeniti pravila zaštite na radu u skladu s propisima i uputama proizvođača i osigurati da te tvari u svakom trenutku budu označene na propisani način.

Što ne smiju raditi malodobne osobe?

Malodobnici ne smiju obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, ne smiju raditi noću i u prekovremenom radu, osim u okolnostima utvrđenima u Zakonu o radu.

Koja je obveza zaposlenika u vezi s pušenjem i konzumiranjem alkohola

Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima, u radnim prostorijama i drugim poslovnim prostorima. Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada te njihovo unošenje u radne prostorije i druge poslovne prostore.